

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

DEVELOPMENT
AND EDUCATION
CENTRE NOVO MESTO

FINALLY

3

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση (ανακοίνωση) δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Ποιό είναι το περιεχόμενο αυτής της ενότητας;

ΘΕΜΑ 1. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΕΟΥΣ: ΣΥΝΕΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

ΘΕΜΑ 2. ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΟΥ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

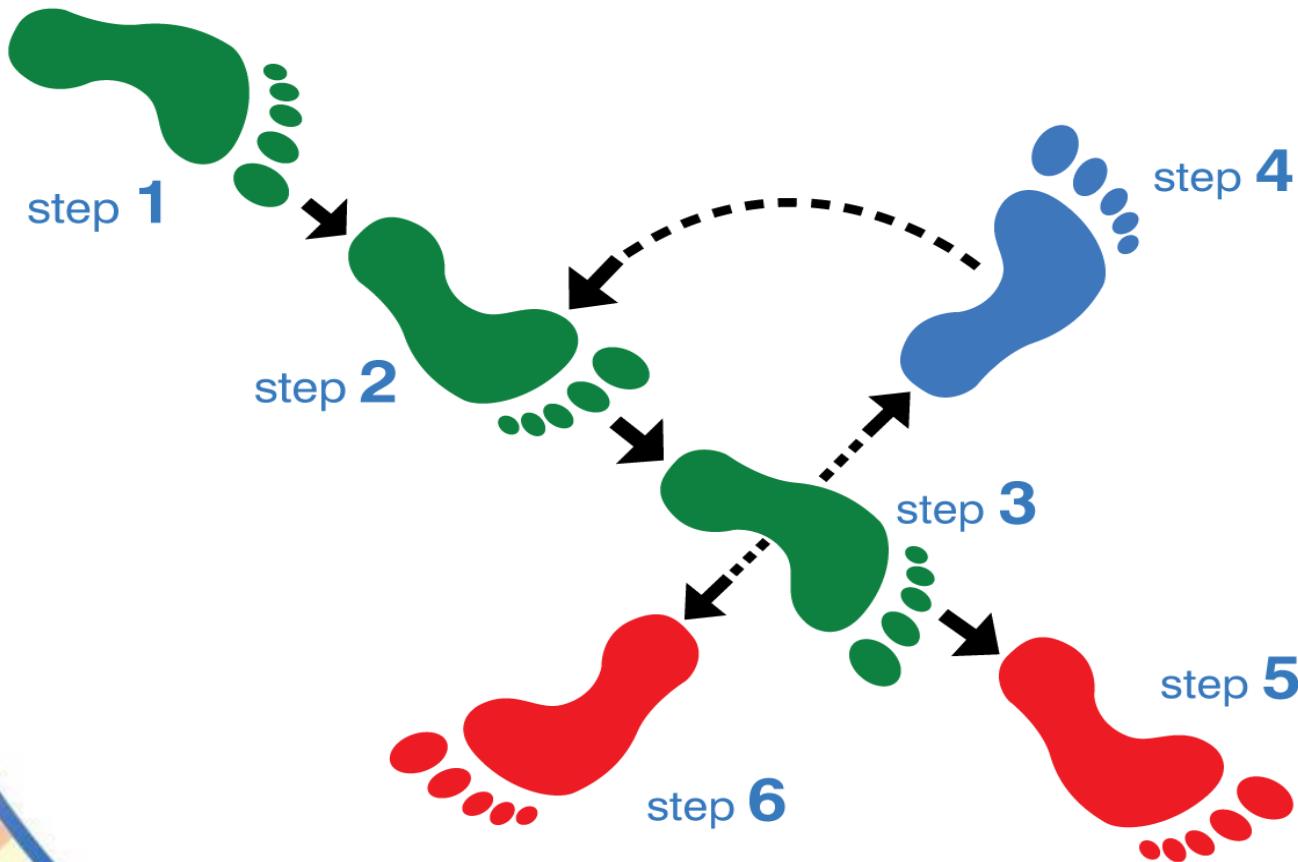
ΘΕΜΑ 3. ΕΠΙΛΕΓΟΝΤΑΣ ΔΑΝΕΙΣΤΗ ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ ΔΑΝΕΙΟΥ

ΘΕΜΑ

4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

3 + 3 βήματα έξυπνο διαδρομή

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

3 + 3 βήματα Έξυπνη Διαδρομή

- ✓ Πώς μπορώ να δανειστώ χρήματα;
- ✓ Από πού μπορώ να δανειστώ;
- ✓ Με ποιό κόστος;

ΘΕΜΑ 1. ΣΥΝΕΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Ποιοί είναι οι συνήθεις λόγοι σας για πρόσθετες δαπάνες;
Έχετε δανειστεί ποτέ χρήματα;
Ποιός σας δάνεισε;
Πόσο δύσκολο σας ήταν να επιστρέψετε τα χρήματα;

Εμπειρίες δανεισμού (Άσκηση 3α)

Πηγή δανεισμού					
Μέλη της οικογένειας, συγγενείς και φίλοι					
Τοκογλύφοι					
Αναπτυξιακή/ ανθρωπιστική οργάνωση					
Πιστωτικοί συνεταιρισμοί					
Τράπεζες					
.....					

Εμπειρίες δανεισμού (Συζήτηση)

Ποιές είναι νόμιμες πηγές δανεισμού;

Από τι πρέπει να συνοδεύεται ο αιτών για δάνειο;

Είναι δυνατόν ένας φτωχός άνθρωπος να πάρει δάνειο;

Τι είναι η εγγύηση;

Γενικές συμβουλές δανεισμού:

- ✓ Μην δανείζεστε περισσότερα χρήματα από αυτά που χρειάζεστε πραγματικά
- ✓ Δαπανήστε τα δανεικά χρήματα με σύνεση και μείνετε στο σχέδιο

ΘΕΜΑ 2. ΤΟ ΚΟΣΤΟΥΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

Τι είναι η δανειακή σύμβαση;
Τι είναι τα κόστη του δανεισμού;
Τι είναι οι πληρωμές τόκων;
Τι είναι υπολογιστής δανείου;
Τι είναι το άτυπο δάνειο;

ΘΕΜΑ 2. ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ

- ✓ επίσημη συμφωνία που υπογράφηκε μεταξύ δανειστή και δανειολήπτη

ΚΟΣΤΟΣ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

- ✓ αποζημίωση για ένα άτομο / ίδρυμα που δανείστηκε χρήματα

ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΤΟΚΩΝ

- ✓ χρήματα που πρέπει να επιστραφούν στο δανειστή, επιπλέον του αρχικού ποσού

ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ ΔΑΝΕΙΟΥ

- ✓ σύστημα που επιτρέπει στο δανειολήπτη να προβάλει πόσα που δανείστηκε και πόσο καιρό θα του πάρει για να επιστρέψει το ποσό

ΑΤΥΠΟ ΔΑΝΕΙΟ

- ✓ δάνειο μεταξύ μερών που δεν έχουν καμία νομική άδεια για δανεισμό

Υπολογιστής δανείου (Άσκηση 3β-μέρος 1)

- ✓ Κάντε κλικ στον σύνδεσμο <http://www.calculator.net/loan-calculator.html>
- ✓ ο υπολογιστής έχει διαφορετικές ενεργά κελιά στα οποία πρέπει να εισαγάγετε τιμές
- ✓ συνήθως θα αποφασίζετε το ποσό του δανείου, τη διάρκεια του δανείου, και, ενδεχομένως, τον τρόπο που υποτίθεται ότι πρέπει να ακολουθήσετε για να εξασφαλίσετε την αποπληρωμή του δανείου σας καταθέτοντας κάποια χρήματα στην τράπεζα.

Υπολογιστής δανείου (Άσκηση 3β-μέρος 2)

Εισαγωγή δεδομένων στα δεξιά κελιά. Η αριθμομηχανή δίνει τα αποτελέσματα. Το αποτέλεσμα είναι συνήθως το συνολικό ποσό των χρημάτων που θα πρέπει να εξοφληθεί στα τέλη της δανειακής περιόδου, ή το ποσό του επιδόματος. Το αποτέλεσμα είναι ευαίσθητο σε οποιαδήποτε μεταβολή των δεδομένων που έχουν καταχωρηθεί σε ενεργά κελιά.

Συνίσταται ιδιαίτερα να προχωρήσετε με την άσκηση αυτή σε μια μελέτη περίπτωσης, με παραμέτρους που αλλάζουν (προσωρινά ή από πραγματικές τραπεζικές προσφορές). Για παράδειγμα, ένα εισαγωγικό παράδειγμα μπορεί να γίνει με τις ακόλουθες τιμές:

- Το ποσό του ΔΑΝΕΙΟΥ: 1.000
- Επιτόκιο (κατά περίπτωση): 3%, 5%, 7%
- Διάρκεια δανείου (σε έτη): 1, 3, 5
- Συνολική μηνιαία (ετήσια) απόσβεση (μεταβλητή που θα συζητηθεί)

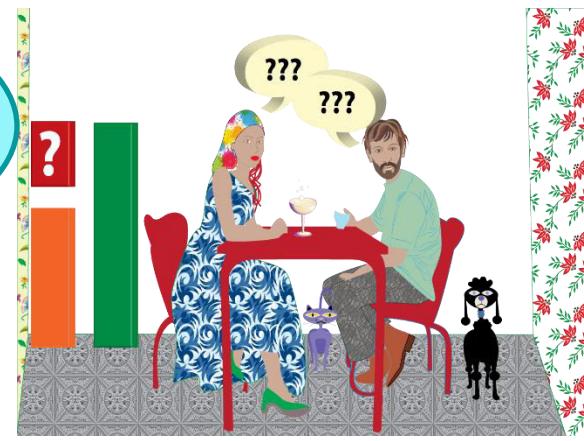

Πώς να υπολογίσετε την πληρωμή των τόκων χωρίς τη βοήθεια του ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ ΔΑΝΕΙΟΥ (άσκηση 3γ)

$$\text{ΔΑΝΕΙΟ} \times [1 + \text{ΕΠΙΤΟΚΙΟ}] =$$

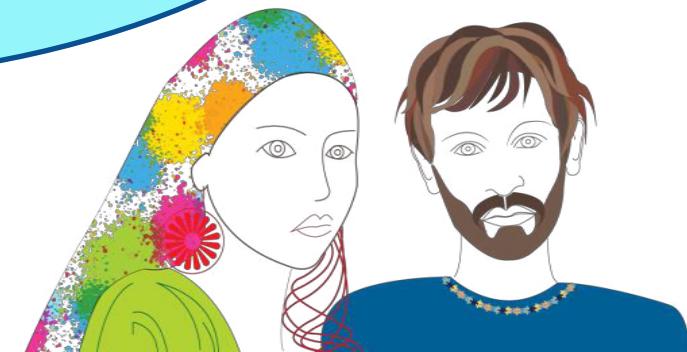

ΕΤΗΣΙΑ
ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ

Πραγματικό επιτόκιο I.

- ✓ Όσο πιο υψηλό είναι το ονομαστικό επιτόκιο τόσο υψηλότερο θα είναι το πραγματικό επιτόκιο, τηρουμένων των αναλογιών
- ✓ Όσο πιο συχνή η επιστροφή τόσο υψηλότερο θα είναι το κόστος του δανεισμού, δεδομένου ότι μετά από κάθε επιστροφή χρησιμοποιείτε αποτελεσματικά μικρότερο χρηματικό ποσό
- ✓ διαφορετικά νομίσματα έχουν διαφορετικά επιτόκια
- ✓ Η τράπεζα χρεώνει υψηλότερα επιτόκια όταν δανείζει νόμισμα που μπορεί να χάσει αξία έναντι των άλλων νομισμάτων

Πραγματικό επιτόκιο II.

- ✓ Ότι μισάζει φθηνότερο με πρώτη ματιά μπορεί τελικά να μετατραπεί σε μια δαπανηρή εναλλακτική λύση· θα ήταν λάθος για ένα μέσο πελάτη τράπεζας να προσπαθήσει να μαντέψει θα είναι φθηνότερα στο τέλος
- ✓ Οι τράπεζες είναι καλύτερες στην επιχειρηματική δραστηριότητα με διαφορετικά νομίσματα, επομένως όλες οι προβλέψιμες αλλαγές στην σχετική τιμή ενός νομίσματος για τους άλλους είναι ήδη ενσωματωμένες σε επιτόκια
- ✓ ο καλύτερος τρόπος είναι να δανειστείτε στο νόμισμα που πιθανώς να χρειαστείτε για να πληρώσετε τις δαπάνες σας, με αυτόν τον τρόπο, θα αποφύγετε επιπλέον χρέωση κατά τη μετατροπή ενός νομίσματος σε ένα άλλο.

ΘΕΜΑ 3. ΕΠΙΛΕΓΟΝΤΑΣ ΔΑΝΕΙΣΤΗ ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ ΔΑΝΕΙΟΥ

Ποιά τράπεζα μου δανείζει χρήματα υπό τους καλύτερους όρους;
Ποιές ερωτήσεις πρέπει να κάνω στην Τράπεζα;
Πόσος χρόνος χρειάζεται μέχρι να πάρω ένα δάνειο;

Στο κατάστημα της τράπεζας – κατανόηση της διαδικασίας αίτησης δανείου (Άσκηση 3δ-μέρος 1)

Βήμα 1: ο πελάτης συστήνεται ο ίδιος στον υπάλληλο της τράπεζας. Ας πούμε ότι ο πελάτης είναι 30 ετών, άντρας, εργαζόμενος με πλήρη απασχόληση με τακτικό μηνιαίο εισόδημα. Είναι παντρεμένος, με 3 παιδιά (2 στο σχολείο), με άνεργη σύζυγο.

Βήμα 2: ο υπάλληλος της τράπεζας του ζητάει να εξηγήσει τους λόγους που υποβάλλει αίτηση για δάνειο.

Βήμα 3: ο πελάτης μπορεί να απαντήσει ότι πρέπει να λάβει δάνειο για την ανακαίνιση του κτιρίου που ζει με την οικογένειά του. Ο πελάτης έχει υπολογίσει ότι θα χρειαστεί 5000 για την ανακαίνιση. Έχει δει μια διαφήμιση για μια πρωθητική προσφορά της τράπεζας, και έχει ακούσει από φίλους και συναδέλφους ότι προσφέρουν καλύτερους όρους σε σύγκριση με άλλες τράπεζες.

Στο γραφείο της τράπεζας – κατανόηση της διαδικασία αίτησης δανείου (Άσκηση 3δ-μέρος 2)

Βήμα 3: ο πελάτης παρουσιάζει βασικά στοιχεία και έγγραφα σχετικά με την οικονομική του κατάσταση. Για παράδειγμα, ο πελάτης μπορεί να απαντήσει ότι το τακτικό μηνιαίο εισόδημά του είναι 300 ευρώ (ή αυτό που είναι κατάλληλο για κάθε χώρα), και ότι πρόσθετα εισοδήματα στην οικογένεια προέρχονται από τα επιδόματα παιδιών (105 ευρώ ανά μήνα).

Βήμα 4: ο υπάλληλος της τράπεζας παρουσιάζει την προσφορά για το δάνειο. Ο υπάλληλος πρέπει να παρουσιάσει στον πελάτη την προσφορά της τράπεζας, (βασισμένη σε μια πραγματική τραπεζική προσφορά) και να εξηγήσει τα πλεονεκτήματα του προϊόντος, τις υποχρεώσεις των δανειοληπτών και τις απαιτήσεις που πρέπει να πληροί για να είναι επιλέξιμος για το δάνειο.

Βήμα 5: ο πελάτης μελετά την προσφορά της, και κάνει ερωτήσεις σχετικά.

Βήμα 6: εάν οι όροι είναι αποδεκτοί, ο πελάτης θα κάνει επίσημη αίτηση και θα περιμένει την έγκριση.

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

Lifelong
Learning
Programme

DEVELOPMENT
AND EDUCATION
CENTRE NOVO MESTO

Ποιά εναλλακτική λύση είναι η καλύτερη για
δανεισμό;
Μπορώ να πάρω δάνειο αν δεν εργάζομαι;
Πόσο θα διαρκέσει η διαδικασία χορήγησης του
δανείου;
Τι είναι η προστασία των δικαιωμάτων του
δανειολήπτη;
Τι είναι το αναχρηματοδοτούμενο δάνειο;

Επιλογή ανάμεσα σε διαφορετικές πηγές δανεισμού (Άσκηση 3ε)

Πηγή των χρημάτων που δανείζονται	Τύπος δανείου	Κόστους δανεισμού	Απαιτήσεις για να πάρει τα χρήματα	Η διάρκεια της διαδικασίας	Προστασία των δικαιωμάτων του δανειολήπτη
Μέλη της οικογένειας, συγγενείς και φίλοι					
Τοκογλύφοι					
Αναπτυξιακή/ανθρωπιστική οργάνωση					
Πιστωτικός συνεταιρισμός					
Τράπεζα A	Καταναλωτικά δάνεια				
Τράπεζα A	Χρεωστική κάρτα με υπερανάληψη				
Τράπεζες A	Πιστωτικές κάρτες				
Τράπεζα B	Καταναλωτικά δάνεια				
Τράπεζα B	Χρεωστική κάρτα, με δικαίωμα υπερανάληψης				
Τράπεζες B	Πιστωτικές κάρτες				
....					

Τι ξέρετε για τα δάνεια; (άσκηση 3στ)

Συνάντηση με τα αδέρφια Horvath

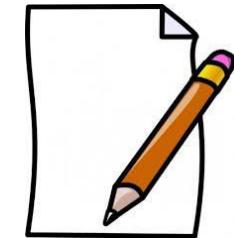
- Σερβιτόρος
- Μηνιαίο εισόδημα
700 ευρώ + 100 ευρώ
tips

Πέτρος (30
χρονών)

- Άνεργος
- Μηνιαίο εισόδημα
200 ευρώ από την
κρατική πρόνοια

Γιάννης (28
χρονών)

Τα αδέρφια Horvath μας ενημερώνουν για τα δάνεια

Πιστωτική κάρτα “δάνειο στην τσέπη σας”

- Είναι μια κάρτα πληρωμής που χάρη σε αυτή μπορείς να κάνεις ανάληψη χρημάτων και να πληρώσεις με χρήματα που δεν είναι δικά σου.
- Μετά από μια συγκεκριμένη περίοδο, θα πρέπει να πληρώσεις τα χρήματα πίσω μαζί με κάποιο τόκο για τα δανεισμένα χρήματα.

Επιτόκιο "τα λεφτά παράγουν λεφτά,,

-Δανεισμός χρημάτων στην τράπεζα

- Για τις καταθέσεις είναι το τίμημα που καταβάλλεται από την τράπεζα στον πελάτη - για τα δάνεια είναι ότι το ποσό που καταβάλλεται από τον πελάτη προς την τράπεζα

Πιστωτική κάρτα

- ✓ χρησιμοποιείται τακτικά από τους πελάτες της τράπεζας για να δανειστούν χρήματα
- ✓ είδος προϊόντος που είναι διαθέσιμο μόνο στους καλύτερους δανειολήπτες
- ✓ Αν δεν έχετε τακτικό εισόδημα ή μόνιμη απασχόληση, ή αν έχετε ήδη υπερβολικό ποσό του χρέους, η αίτησή σας για πιστωτική κάρτα μπορεί να απορριφθεί εύκολα

Χρεωστική κάρτα

- ✓ εφοδιασμένη με δικά σας χρήματα, τα χρήματα που ήδη έχετε καταθέσει σε μια τράπεζα
- ✓ χρησιμοποιείται από τον πελάτη να δανειστεί χρήματα
- ✓ υπερβολικά υψηλό κόστος

Συμβουλές για τραπεζικές κάρτες

- ✓ Διαβάστε προσεκτικά και βρείτε τα σωστά στοιχεία στην προσφορά του τραπεζικού δανείου ή στην σύμβαση πριν υπογράψετε.
- ✓ αποφύγετε την υπερανάληψη από την πιστωτική κάρτα/τον τρεχούμενο λογαριασμό.
- ✓ Αν χρειάζεστε μετρητά, πάρτε τα από την χρεωστική σας κάρτα. Η τράπεζας χρεώνει επιπλέον κόστος εάν παίρνετε χρήματα από την πιστωτική σας κάρτα (π.χ. χρησιμοποιώντας ATM).
- ✓ Αν χρειάζεστε μετρητά, πάρτε ATM που ανήκει στην τράπεζά σας. Η τράπεζας χρεώνει επιπλέον κόστος εάν παίρνετε τα χρήματα από ATM που δεν ανήκουν στην τράπεζά σας.

ΘΕΜΑ 4. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΧΡΕΟΥΣ

Τι θα συμβεί αν καθυστερήσω να πληρώσω το δάνειο μου;
Πώς μπορώ να ξέρω πότε και πόσα πρέπει να πληρώσω;
Τι πρέπει να κάνω, έτσι ώστε να έχω τα χρήματα για τις πληρωμές;

Σχεδιασμός οικογενειακού προϋπολογισμού με χρηματικές ροές που σχετίζονται με το δάνειο (Άσκηση 3ζ-μέρος 1)

Έχετε δύο ομάδες των καρτών. Η πρώτη ομάδα είναι τα εισοδήματά σας. Η δεύτερη ομάδα συμπεριλαμβάνει τις δαπάνες σας.

Διαιρέστε τα έσοδα και τις δαπάνες σε τακτικά και απροσδόκητα.

Αντιστοιχίστε τις κάρτες σε κάρτες με δαπάνες και σε κάρτες με χρήματα. Σκεφτείτε για την κατανομή του αποθεματικού σε απρόβλεπτα έξοδα.

Project
FINALLY
Financial Literacy for the Roma

Σχεδιασμό οικογενειακού προϋπολογισμού με χρηματικές ροές που σχετίζονται με το δάνειο (Άσκηση 3ζ-μέρος 2)

Έχετε το δάνειο.

Προτείνετε πώς θα ρυθμίσετε τα έσοδα και έξοδά σας έτσι ώστε να παραμείνουν έξω από το εισόδημά σας για τη δόση του δανείου.

Τα πιο σημαντικά δικαιώματα του δανειολήπτη

- ✓ δικαίωμα στην πλήρη ενημέρωση,
- ✓ δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης σε περίπτωση που η τράπεζά σας αλλάζει κάτι σε αυτήν,
- ✓ δικαίωμα στη διαδικασία παραπόνων σε περίπτωση κακής διαχείρισης.

Άλλα δικαιώματα του δανειολήπτη

- ✓ να είναι πλήρως ενημερωμένοι για τους όρους της σύμβασης
- ✓ δικαιώμα να παραιτηθεί της σύμβασης, χωρίς καμία εξήγηση, κάποια στιγμή μετά την υπογραφή της
- ✓ να ενημερωνεται από την τράπεζα του ότι οι όροι θα αλλάξουν σωστά.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 3:

1. Εξηγήστε τη διαφορά μεταξύ νόμιμης και παράνομης πηγής δανεισμού.
2. Ποιά είναι τα βασικά χαρακτηριστικά της «τοκογλυφίας», και γιατί πιστεύετε ότι αυτή η πρακτική μπορεί να είναι ηθικά απαράδεκτη;
3. Τι θα σας ζητήσει μια τράπεζα να προσκομίσετε ως απόδειξη ότι είστε επιλέξιμος πελάτης για δάνειο; Δώστε μερικά παραδείγματα.
4. Χρειάζεται να έχετε περιουσιακά στοιχεία στην κατοχή σας, προκειμένου να είστε σε θέση να δανειστείτε; Γιατί;
5. Πολλοί πιστεύουν ότι η τράπεζα μπορεί να επιβάλλει χρεώσεις κατά τη χορήγηση ενός δανείου αυξάνοντας ουσιαστικά το κόστος δανεισμού. Δώστε κάποια παραδείγματα.
6. Εξηγήστε τη σπουδαιότητα ενός πραγματικού επιτοκίου.
7. Πώς το ποσό του καταβλητέου επιτοκίου εξαρτάται από το επιτόκιο, το ποσό του δανείου και τη διάρκεια; Εξηγήστε.
8. Αναφέρετε και εξηγήστε κάποια δικαιώματα του δανειολήπτη.
9. Όταν δανείζεστε χρήματα από μια τράπεζα θα πρέπει να σκεφτείτε το τακτικό σας εισόδημα. Παρακαλώ δώστε μερικά παραδείγματα για το τακτικό εισόδημα.